

KISEBB KÖZLEMÉNYEK.

Az Új-Olaszország és Róma a gyermekért.

Nem különös, szinte szimbolisztikus-e, hogy a leghatalmasabb világbirodalom alapítása évezredekre visszamenőleg egy gyermek-mithosszal veszi eredetét: az újszülött Romulus és Remus mithoszával, amint az anyafarkas táplálja őket? A farkas lehet a természet őseréjének szimbóluma, annak a természeti őserőnek, mely állandóan táplálja az új, csirázó életet. És évezredekkel, viszontagságokkal dacolva ma is ott áll a capitoliumi farkas, a csecsemő Romulusszal és Remusszal.

Ma a régi Róma eszméit, erényeit évezredes szendergésükből új életre keltő fasizmus az a természeti őserő, mely táplálja, életképessé, erőssé teszi az újszülött nemzedéket. A gyermek: ez a legföltettebb gondja, legkedvesebb problémája a fasiszta új Itáliának és vezérének, a Ducének. Mert a gyermek az új nemzedék, a jövő. Az a féltő gond, amellyel a Duce és vele, általa a fasizmus a gyermek, a faj nagy problémáját tekinti, bizonyítja legjobban, hogy itt nem politikai mozgalomról van szó, hanem az egész nemzetet átható nagyszerű regenerálódási folyamatról, mely a már élő nemzedéket átformálta és az új, születő életet, a jövő nemzedéket védi, gyarapítja minden eszközzel, szent akarattal, lángoló szeretettel.

Ezért mondja a Duce: „Mi nem kormányozzuk a nemzetet csak a mai olasz nemzedékért, amely már magában véve is nagy feladat volna, hanem a jövő nemzedékért, minthogy a Haza századokon és ezredekben át fog élni!”

A gyermeké a jelen, és még inkább a ma gyermeké, az új nemzedéké a jövő, melyet széppé, nagygyá akar tenni számára, vezére, ki mindig az ifjúság vezére volt és mint ilyen lett az egész olasz népé.

A renaissance korában, mely szintén a megújulás kora volt, a klasszikus, humanisztikus, művészeti megújulásáé, ennek előterében is ott állt a gyermek, és művészetileg az anyaság szentsége, mártíriuma ekkor jutott legtökéletesebb kifejezésre az Istenanya, az Isten-gyermek ábrázolásában. Gondoljunk csak Botticelli, Ráfael Madonnáira, angyalaira, melyek a gyermek művészi ábrázolásnak legnagyszerűbb alkotásai.

A mai Itália nagyszerű természeti megújulásával a Duce akarata a gyermekben látja az új Itália nagy jövőjét. A gyermek védelme, nevelése az új nemzeti ideálok alapján: ez a leg-

fontosabb cél és megvalósítása érdekében minden eszköz felhasználtatik.

Itt van a *demografikus* probléma, melyet a régi Itália kormányai mind elhanyagoltak, ezt akarja most a Duce erős akarral megoldani, mert benne látja az olasz nemzet erejét, fejlődését.

„Az olasz fajnak sokasodnia kell“, mondta 1927. évi emlékeztetés május 26-i beszédében, érdekes demográfiai fejtegetései során. Az olasz nép termékenységében vezére a jövő meghódítását látja biztosítva. Évi félmillió a népszaporulat. Hivatalos nemzeti napiparancsban sorolják fel azokat az olasz családokat, amelyekben több mint tíz gyermek van; majd 18 és félezer ilyen család van Olaszországban, tehát minden 10.000 családra több, mint 2000 ilyen család esik. Szokássá lett, hogy a sokgyermekes családok fényképeiket küldik meg a Ducének, aki különben a szegénysorsú népes családoknak állandóan pénzadományt, ajándékokat juttat. De nemcsak a születések számának kell növekednie, a fasizmus a családi élet, az egyén erkölcsösségére is ügyel számtalan népjóléti intézkedésével és főleg a nagyszerűen szervezett és gyönyörű eredményeket produkáló Nemzeti Anya-és Gyermekvédő Intézménnyel (*L'Opera Nazionale per la Protezione e l'Assistenza della Maternità e l'Infanzia*).

A Duce akarata adott életet ennek az intézménynek, melynek mindenhová elágazó hálózata Gian Alberto Blanc képviselő vezetése alatt áll. Ez az intézmény harmónikus egészben olvasztja egyé az összes, már fennálló és újonnan alapított anya-és gyermekvédő intézményeket és örökődik, hogy megtartassanak az idevonatkozó határozatok és szabályrendeletek.

A fasizmus azonnal magáévá tette az anya és a gyermek problémáját, mint a nemzet létének alapvető kérdését. Az azelőtti olasz mentalitás számára mintha nem is létezett volna a szenvedő, szükségben élő és sínylődő anya és gyermek problémája. A legtöbben úgy gondolkoztak, hogy eltekintve a kötelező elemi oktatástól, amely különben szintén el volt hanyagolva, olyannyira, hogy választójogot kaptak az analfabéták is, csakhogy nagyobb legyen a szavazók száma, — a törvényes gyermek nevelése tisztára az illető családok dolga; úgy vélekedtek, hogy az árva vagy elhagyott gyermekekről a jótékonyági intézményeknek vagy a magán-könyörületességnek kell gondoskodniok; hogy a fiatalokúak bűnözését a felnőttekével egyenlő elbírálás alá kell venni és az összes bűnösök, bármily korúak is, veszélyes elemeknek tekintendők, akik ellen a társadalomnak védekeznie kell.

És mivel a háború akadályokat gördített a kivándorlás elé, azt tartották többen, hogy az emelkedő gyermekhalandóság csak hasznos Itáliára nézve, mert legalább ellensúlyozza a túlnépesedés veszedelmét. Bűnös elgondolás volt ez, s akik így vélekedtek, nem gondolták meg, hogy a gyermekhalandóság rettenetes, jóvátehetetlen energiaveszteséget jelent, és hogy abból a

200.000 gyermekből, akik évente legnagyobb részét a nyomor és a szülők hanyagsága, tudatlansága miatt az első öt életévben meghalnak, legalább 100.000 volna egészséges, értékes tagjává nemzetének.

A fasiszmus törvényben mondotta ki az anya és a gyermek védelmét. A fasiszta doktrína és a Duce világos akarata szerint ez a védelem nem jótékonyági, hanem fajvédő és fajnemesítő tevékenység, mind etikai, mind fizikai szempontból.

A fasiszta felfogás az egyént nem önmagában és önmagáért gondozza, hanem az egész nemzet jólétét tartja szem előtt. Az egyén gondozása azért történik, hogy fenntartassanak a faj legértékesebb életelemei és hogy ezek legjobban felhasználtassanak ennek a nemzedéknek haladása, erősödése érdekében.

A faj első védőelemei a családi életben kell, hogy legyenek, a támogatás és gondozás ennek kiegészítői. De ahol a családi életnek ezen védőelemei hiányoznak, ott gyors és hathatós segítséget adva cselekszik a Nemzeti Anya- és Gyermekvédő Intézmény; felkarolja az elhagyott anyát, jobb élefeltételek közé helyezi, hogy hivatásának eleget tehessen. Gondozza az elhagyott vagy a tuberkulózisra, bűnre hajlamos gyermeket; erkölcsileg és fizikailag ápolja, neveli, hogy a társadalomnak hasznos, produktív elemévé váljék.

Gondoskodnak a szegénysorsú szülőnőkről és kisdedeikről s egy legújabb hozott törvény szerint a szegény sorsban lévő törvénytelen gyermekről s a hajadon anyáról a kincsátr, illetőleg általa a gyermekvédelmi intézmény gondoskodik.

Mindenben jó példával jár elől Róma, melynek kormányzósága Potenziáni herceg, kormányzó és Deli-Santi vezértitkár vezetése alatt a gyermekvédelem és iskolai reformok terén nagyszerű teljesítményeket végzett.

A Nemzeti Gyermekvédelmi Intézmény és Róma kormányzósága gondoskodik arról is, hogy a különböző társadalmi osztályokban élő anyákban tudatossá váljék a gyermekhigiénia, a kicsinyek egészségének, gondozásának rendkívüli fontossága. Nagyszerűen szervezett propagandával, népszerű kiadványokkal, gyermekgondozó tanfolyamokkal nevelik a leendő anyát, hogy legjobban teljesítse hivatását. Ambulatóriumok létesítetnek terhes nők számára; felhívják figyelmüket a káros táplálkozás és a gyermek káros táplálásának veszedelmeire. Pl. a Campagnán, az Agro Romanón, hol a tanyák messze esnek várostól, kórháztól, ezek a vándor-ambulanciák, gyermekgondozó-tanfolyamok nagyszerűen beváltak.

Róma városa minden kerületében Tanácsadókat állított fel speciális orvosi felügyelet alatt és ezeket mind nagyobb és nagyobb számban látogatják a leendő anyák, később csecsemőikkel együtt. A kisdedekben mutatkozó számtalan fertőzés, megbetegedés ellensúlyozásában ezek a Tanácsadók felbecsülhetetlen munkát fejtenek ki és a leghathatósabbban küzdenek a tuberkulózis ellen, mert a fertőzés veszedelme igen nagy már a leg-

zsengebb kisedkorban is. Ezek a Tanácsadók képzett egészségügyi óvónókat küldenek ki a családokhoz, hogy meggyőződjenek, vajjon az orvos által adott tanácsokat követik-e. Az alsó népcsztály asszonyait ezen gondozónők egyúttal megtanítják a higiénia legelemibb tudnivalóira és a gyermekek helyes táplálására, ami rendkívül fontoságú a csecsemő- és kisedkorban, hogy egészségesen fejlődhessen a gyermek. A legnagyobb propagandát fejtik ki, hogy a csecsemők, anyatejjel tápláltassanak, ami ismét ezer és ezer újszülöttet tesz életképpé. Segélyezik a tápláló anyát és díjakat osztanak ki köztük.

Az elhagyott, elzüllött, beteg vagy abnormis gyermekről is gondoskodnak megfelelő menhelyeken, gondozó telepeken. És ha a főváros példát adó mindezen intézményekben, a vidéken és a legkisebb helységekből is állandóan növekedik ez intézmények száma. Speciális orvosokat, szülész nőket, anya- és gyermekgondozónőket képeznek ki; százával létesülnek gyermek-üdülőtelepek a tengerparton és a hegyekben. Gyár- és ipartelepeken, a női börtönökben bölcsődék létesülnek, hogy az anya súlyos életkörülményei miatt ne szenvedjen az ártatlan gyermek.

Nyilvántartják és felkarolják az elhagyott, eltévelyedett és bűnös kiskorúakat és szeretetteljesen gondozva, esetleg más környezetbe helyezve őket, a társadalomra nézve hasznos embereket nevelnek belőlük.

Szabályozták a női- és gyermekmunkát; kötelezővé tették a gyár- és ipartelepeken, hogy külön ebédlőszobákat rendezzenek be a gyermekeiket tápláló anyáknak; megtiltották az alkohol és dohányáru eladását a kiskorúaknak, valamint a fiatalokéknak korukhoz nem illő előadások látogatását és szigorúan ügyelnek arra, hogy ezen rendeletek meg is tartassanak.

Érdekes felemlíteni, hogy a Nemzeti Anya- és Gyermekevédő Intézmény többek között a nőtlenségre kivetett adóból évi 50 millió lírával rendelkezik. Igen helyes volt az a gondolat, hogy adót vetettek ki a nőtlenségre, tehát azokra, kiket a családfenntartás gondja nem terhel, és ez az egyénenként csekély, de teljességében szép összeg az anyák és gyermekek segélyezésére fordítatik, kik a növekvő nemzeti hatalom és gazdagság tényezői, ez utóbbiak előnyeit viszont a nőtlen is élvezzi, ki családot nem alapított.

De a fasizmus a gyermeknek és az ifjúságnak nem csupán fizikai fejlődését segíti elő, hanem gondoskodik a fiatal nemzedéknek szellemi neveléséről is. Visszakerült a kereszt az iskola-termék falaira, a gyermekek újra imádkoznak és olvasnak a Biblia fejezeteiből. Véget vetett a fasizmus annak a szellemi anarchiának, mely a fiatalság lelkületét, idealizmusát rontotta. Az ifjúságot ismét vallásosságra, a családi élet szentségére oktatták.

A 6—12 éves fiúgyermekek a *Ballila*-szervezetekben vannak, a 12—18 évesek pedig az *Avanguardie*-csapatok tagjai. Ez utóbbi-

biak leginkább a mi levente-alakulatainkhoz hasonlíthatók. A kisleányok a *Piccole italiane* szervezetekhez tartoznak. Már a kis Ballilába nemzeti öntudatot, nemzeti büszkeséget oltanak bele, így nő fel egy új, testben és lélekben egészséges nemzedék, s ez lelkes híve lesz azoknak az elveknek, amelyek ifjúságát széppé tették. Ha látjuk Róma vagy más város utcáin a kis Ballilákat büszkén sorakozni zászlóik alatt, csillogó szemekkel, boldogan énekelni nemzeti dalikat, bizonyosra vesszük, hogy ezek a gyermekek, ha felnőnek, öntudatos és önfeláldozó polgárai lesznek az új nagy Itáliának.

Nagyon szép eredményeket ért el Róma a nyári nappali üdülőtelepekkel is a Monte Mario plateau-in, a történelmi Via Appia mögött, a Tiberisnek e célra létesített nagy strandfürdőjén és Ostiában. A bennlakó kolóniákon kívül ezekre a nappali üdülőtelepekre természetesen sokkal nagyobb számú gyermeket vihetnek ki, külön e célra beállított villanyosjáratokkal. Több heti turnusra vannak beosztva ezek a gyermekek és a különböző megfigyelések a legszebb eredményt mutatják. Ez a szabadban való tartózkodás megfelelő számú tanítóval és felügyelővel fizikailag is, szellemi tekintetben is a legkitűnőbb hatással van a gyermekekre.

Ezer és ezer új községi és szakiskolát építettek Olaszországnak minden részében. Az iskolakötelezettség alól immár nincs kibúvó. Csak egy példát mondok: Nápolyban a nyilvános iskolákat látogató gyermekek száma, mely 1923-ban 25.000 volt, 1926-ban 52.000-re emelkedett. A tanítók fizetését rendezték és mindent megtettek, hogy a fiatal nemzedék öntudatos, lelkiismeretes, fegyvelmezett polgárává váljék az új társadalomnak.

Evek óta mindig tervezve volt az iskolák reformja. Szám-talan ankét, bizottság vette fel újra meg újra a tanácskozás fonálát, itt-ott javítottak is, de lényegében nem javult semmi. A fasizmus erős kézzel itt is cselekedett és alkotott. Gentile, az első fasiszta közoktatásügyi miniszter megalkotta az olasz iskola reformját. Mind az elemi, mind a középiskolai tanítás azt célozza, hogy a gyermekeket a valóságba, a reális életbe állítva be, elérhető ideálokat adjon, majd a nemzeti kultúra elemeinek megismerése által beléjük oltsa a nemzeti öntudatot. Az iskola a nemzeti szellem erejének, egységességének lett a kifejezője. És ezen egységes nemzeti szellemben képzett ifjúság egységes nemzeti célok, egységes nemzeti ideálok után vágik és kijutva az életbe, ott egységes akarattal fogja meg is valósítani.

Ez az egységes nemzeti szellem, mely az ifjúság nevelésének főtenyezője, adja a fasizmusnak azt a nagy, hatalmas, mindent átfogó erőt, mellyel mindig tovább és tovább fejlődik önmagából. És mert iskoláiban a legjobbat nyújtja a ifjúságnak, ez az ifjúság nagyszerűen kiképezve, felelősségének tudatában lép ki az életbe, és belőle válik az új nemzeti államnak mindennél hatalmasabb erőssége: a jövőt biztosító, dolgozni, teremteni, alkotni tudó új nemzedék. *Waermer Erzsébet.*